

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/23/2025
Identifikačné číslo spisu:	6125248614
Dátum vydania rozhodnutia:	22.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6125248614.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Ivie Čelkovej, v spore žalobcu POLEX s.r.o., so sídlom Hurbanova 522/18, 905 01 Senica, IČO: 34 110 691, zast. Advokátska kancelária Machová s.r.o., so sídlom Sasinkova 886/16, Skalica 909 01, IČO: 36 864 544, proti žalovanému Mesto Senica, so sídlom Štefánikova 1408/56, 905 25 Senica, IČO: 00 309 974, o zaplatenie 27.451,53 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 34Cb/67/2025, o nesúhlase Okresného súdu Trnava s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie o spore je Okresný súd Senica.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd upomínací listom z 15. mája 2025 (č. l. 142 spisu) postúpil vec podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“ alebo „zákon o upomínacom konaní“) Okresnému súdu Trnava ako súdu príslušnému na jeho prejednanie, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde. O postúpení veci upovedomil sporové strany (č. l. 139 spisu).

2. Okresný súd Trnava s postúpením veci z Okresného súdu Banská Bystrica nesúhlasil a s vecou súvisiaci spis listom z 13. augusta 2025 predložil podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti. V nesúhlase s postúpením poukázal na ustanovenia § 13, § 15 ods. 1, § 22, § 40, § 43 ods. 2 CSP a uviedol, že žalobca žalobou podanou voči žalovanému uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej tiež len „OZ“) z dôvodu, že žalovaný užíva v žalobe vymedzené pozemky vo vlastníctve žalobcu a poskytuje ich širokej verejnosti. Medzi žalobcom a žalovaným nie je zmluvný vzťah, preto sa jedná o bezdôvodné obohatenie. Žalobca v žalobe zároveň poukazuje na povinnosť žalovaného na prevzatie inžinierskych sietí vo

vlastníctve žalobcu, ako i zabezpečiť povinnosti v zmysle § 4 ods. 3 písm. f) a g) zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení (ďalej tiež len „zákon č. 369/1990 Zb.“ alebo „zákon o obecnom zriadení“). Okresný súd Trnava svoj nesúhlas s postúpením ďalej odôvodnil tým, že žalovaným nie je podnikateľský subjekt ale obec, preto vzťah žalobcu a žalovaného nie je možné subsumovať pod § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej tiež len „ObchZ“) a ani pod § 261 ods. 2 ObchZ, nakoľko nie je splnená podmienka spočívajúca v tom, že by sa predmet záväzkového vzťahu týkal zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky subjektu verejného práva. Tvrdí, že žalobca a žalovaný medzi sebou nemali uzavretú zmluvu, z ktorej by im vyplývali vzájomné práva a povinnosti, ale vzniklo bezdôvodné obohatenie, pri ktorom nie je rozhodujúce, aké postavenie majú jednotlivé subjekty práva, či sú alebo nie sú podnikateľmi, ale rozhodujúce je, či niektorému z nich vzniká alebo nevzniká majetkový prospech na úkor druhého subjektu. Zhrnúc uvedené Okresný súd Trnava tvrdí, že v predmetnom prípade ide o občianskoprávny spor, v ktorom príslušnosť súdu mala byť správne určená podľa všeobecného súdu žalovaného v zmysle § 15 ods. 1 CSP, a teda spor mal byť správne postúpený z upomínacieho súdu Okresnému súdu Senica.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Trnava a Okresnému súdu Banská Bystrica (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Trnava s postúpením sporu je dôvodný.

4. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu, doručeného Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 26. mája 2025 vyplýva, že žalobca je obchodnou spoločnosťou, vykonávajúcou developerskú činnosť na IBV Topoľová - Senica a výlučným vlastníkom pozemkov a stavieb uvedených na LV č. XXXX k. ú. W.. V roku 2021 boli dokončené inžinierske siete na v návrhu označených uliciach, ktoré bol povinný žalovaný - Mesto Senica, v zmysle zákona o obecnom zriadení prevziať. Z dôvodu, že žalovaný si svoju povinnosť neplní, naopak, pozemky a nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu poskytuje širokej verejnosti, pričom žalobca bol neúspešný i s dohodou predloženou žalovanému na prevzatie predmetných nehnuteľností do vlastníctva mesta bezodplatne, žalobca uplatnil podaným návrhom vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie a réžiu dotknutých nehnuteľností. Okresný súd Banská Bystrica dňa 18. marca 2025 vydal platobný rozkaz č. k. 26Up/259/2025-105, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu istinu 27.451,53 eura, úrok z omeškania 11,15 % ročne zo sumy 27.451,53 eura od 1. marca 2025 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40,- eur, alebo aby v tej istej lehote podal odpor. Žalovanému zároveň uložil povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 1.933,89 eura. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný elektronicky odpor (č. l. 109 - 110 spisu), ktorý upomínací súd zaslal žalobcovi s výzvou, aby sa k odporu v lehote 15 dní od doručenia výzvy vyjadril a v rovnakej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku (č. l. 122). Na výzvu upomínacieho súdu žalobca reagoval elektronickým podaním na č. l. 124 - 125 spisu, v ktorom okrem iného navrhol pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci. Okresný súd Banská Bystrica následne vec postúpil Okresnému súdu Trnava ako súdu príslušnému na prejednanie veci, súčasne o postúpení veci upovedomil žalobcu cestou jeho právnej zástupkyne aj žalovaného. Okresný súd Trnava s postúpením veci nesúhlasí (bližšie vid' dôvody v bode 2. tohto uznesenia).

5. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z., odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z., ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

7. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon

neustanovuje inak.

8. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Podľa § 2 ods. 27 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.) [ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“], sídlom Okresného súdu Senica je mesto Senica; jeho územný obvod tvorí územný obvod okresov Senica a Skalica. Okresný súd Senica má pracovisko v meste Skalica.

11. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

12. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

13. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

14. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

15. Podľa § 118 ods. 1, 2 OZ, predmetom občianskoprávných vzťahov sú veci, živé zvieratá, a pokiaľ to ich povaha pripúšťa, práva alebo iné majetkové hodnoty. Predmetom občianskoprávných vzťahov môžu byť tiež byty alebo nebytové priestory.

16. Podľa § 119 ods. 1, 2 OZ, veci sú hnutelné alebo nehnuteľné. Nehnuteľnosťami sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom.

17. Podľa § 123 OZ, vlastníkom je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

18. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

19. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Okresného súdu Trnava s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je rozhodujúce posúdenie otázky, či predmetom prebiehajúceho súdneho konania je občianskoprávny alebo obchodnoprávny spor, ktorý ako pojem procesného práva však v predpisoch upravujúcich konanie pred súdmi v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach definovaný nie je, preto je potrebné pre jeho vymedzenie vychádzať z Obchodného zákonníka ako lex specialis, ako i Občianskeho zákonníka (lex generalis), ako predpisov hmotného práva upravujúcich obchodnoprávne vzťahy a občianskoprávne vzťahy.

20. Z dikcie ustanovenia § 261 ods. 1 ObchZ je zrejmé, že na to, aby sa určitý záväzkový vzťah mohol kvalifikovať ako obchodnoprávny, musí byť okrem požiadavky kladenej na povahu subjektov daného vzťahu splnená aj požiadavka povahy záväzku. Z hľadiska obchodného záväzkového vzťahu by muselo

ísť na strane podnikateľa o výkon jeho podnikateľskej činnosti. Uvedené požiadavky musia byť splnené pri vzniku záväzkového vzťahu, v opačnom prípade o obchodnoprávny vzťah nepôjde.

21. Zo žalobného návrhu je zrejmé, že žalobcom je právnická osoba - spoločnosť s ručením obmedzeným a žalovaným je síce tiež právnická osoba, ale nie v zmysle podnikateľského subjektu, nakoľko ide o obec, ktorá je podľa § 1 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združujúci osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy (§ 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb.).

22. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalobca sa v predmetnej veci domáha vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalovaný užíva pozemky v jeho vlastníctve bez toho, aby medzi nimi existovala akákoľvek dohoda, hoci, ako vyplýva z vyjadrenia žalobcu (rub č. l. 124 spisu), tento sa snažil so žalovaným dohodnúť na bezodplatnom prevzatí predmetných nehnuteľností do svojho vlastníctva a ich spravovaní (Výzva na uzatvorenie zmluvy o bezodplatnom prevode pozemkov a stavebných objektov v rámci projektu „IBV Topoľová ulica, Senica - I., II., a III. etapa na č. l. 116 spisu). Z obsahu spisu síce vyplýva okolnosť o uzatvorení Zmluvy o budúcej zmluve o bezodplatnom prevode pozemkov a stavebných objektov medzi sporovými stranami zo dňa 22. novembra 2022 (č. l. 112 - 114 spisu), vzápätí je však v spise zažurnalizované ako ďalší listinný dôkaz Odstúpenie žalobcu od predmetnej zmluvy, adresované primátorovi žalovaného, z 20. júna 2024 (č. l. 115 spisu). Najvyšší súd pre úplnosť poukazuje tiež na okolnosť vyplývajúcu z č. l. 152 a č. l. 153 spisu, na ktorých sú zažurnalizované podania žalovaného adresované Okresnému úradu Trnava a Trnavskému samosprávnemu kraju s výzvou, aby vstúpili do konania ako intervenienti a podporili argumentáciu žalovaného, nakoľko inžinierske siete, vybudované žalobcom, sú užívané nielen občanmi mesta Senica, ale aj inými osobami, preto sa daný postup môže v prípade neúspechu Mesta Senica v predmetnom spore uplatniť aj v prípade infraštruktúry vo vlastníctve VÚC či SR. Žalovaný označené subjekty zároveň upozornil, že v prípade svojho neúspechu v prebiehajúcom konaní si bude nároky uplatňovať aj voči nim z titulu užívania inžinierskych sietí inými osobami, než len občanmi mesta Senica.

23. Z uvedeného vyplýva, že samotná vec sa týka ochrany vlastníckeho práva, a to medzi sporovými stranami, ktoré nemajú medzi sebou uzatvorenú žiadnu zmluvu, z ktorej by vyplývali vzájomné práva a povinnosti, teda nie je medzi nimi uzavretý ani obchodnoprávny záväzkový vzťah (upravený v § 261 a nasl. Obchodného zákonníka). V prejednávanej veci ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pri ktorom nie je rozhodujúce aké postavenie majú subjekty práva, či sú alebo nie sú podnikateľmi, ale rozhodujúce je, či u niektorého z týchto subjektov nevzniká majetkový prospech na úkor druhého subjektu.

24. Zhrnúc vyššie uvedené, vzťah sporových strán nespĺňa predpoklady pre vznik obchodnoprávneho vzťahu ani z hľadiska účastníkov tohto vzťahu a nespĺňa predpoklady pre vznik obchodnoprávneho vzťahu ani vzhľadom na jeho predmet, ktorým je vydanie bezdôvodného obohatenia ako plnenia bez zmluvného základu. Na predmetný právny vzťah nemožno aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a nejde o vec obchodnoprávnej agendy uvedenej v prílohe číslo 1 časť 2 písm. B. Spravovacieho a kancelárskeho poriadku pre súdy (vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. z 11. novembra 2005 o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy).

25. Najvyšší súd, stotožňujúc sa s argumentáciou predkladajúceho Okresného súdu Trnava tak má za to, že povaha danej veci má občianskoprávny charakter a že súdom príslušným na konanie a rozhodovanie v tomto spore je Okresný súd Senica, v územnom obvode ktorého má adresu sídla žalovaný. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v spore o určenie súdu príslušného na konanie nejde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o skutočnosti odôvodňujúce určenie kauzálnej

a miestnej príslušnosti ako podmienky konania všeobecného súdu. Vyhodnotenie vzťahu medzi stranami sporu bude predmetom rozhodovania súdu vo veci samej na základe dôkazných tvrdení a preukázaní prostredníctvom procesného útoku a procesnej obrany strán sporu.

26. S poukazom na uvedené skutočnosti najvyšší súd konštatuje, že za daných skutkových okolností je nesúhlas Okresného súdu Trnava s postúpením sporu dôvodný, a súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu podľa Civilného sporového poriadku, je Okresný súd Senica ako všeobecný súd žalovaného (§ 12, § 13, § 15 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.